Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. LP186/2008
din 10.07.2008

securităţii şi sănătăţii în muncă

Publicat : 05.08.2008 în MONITORUL OFICIAL Nr. 143-144 art. 587 Data intrării în vigoare

MODIFICAT

LP191 din 19.11.20, MO351-357/22.12.20 art.260; în vigoare 01.01.21

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 1. Noţiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noţiuni principale semnifică:

angajator – orice persoană fizică sau juridică care este titularul unui raport de muncă cu lucrătorul şi care poartă răspundere pentru unitatea respectivă;

echipament de lucru – orice maşină, aparat, unealtă sau instalaţie folosită la locul de muncă;

echipament individual de protecţie – orice echipament destinat să fie purtat sau ţinut de lucrător pentru a-l proteja împotriva unuia sau mai multor riscuri ce ar putea să-i pună în pericol securitatea şi sănătatea la locul de muncă, precum şi orice supliment sau accesoriu proiectat în acest scop;

loc de muncă – loc destinat să adăpostească posturi de lucru în clădirea unităţii şi orice alt loc din interiorul unităţii la care lucrătorul are acces în timpul executării sarcinilor sale de lucru;

lucrător – orice persoană încadrată în muncă, în condiţiile legii, de către un angajator, inclusiv stagiarii şi ucenicii;

lucrător desemnat – orice lucrător desemnat de angajator pentru a se ocupa de activităţile de protecţie şi prevenire a riscurilor profesionale din unitate;

mediu de lucru – totalitatea condiţiilor fizice, chimice, biologice şi psihosociale în

care lucrătorul îşi desfăşoară activitatea;

mijloace de producţie – totalitatea clădirilor şi altor construcţii, echipamentelor de lucru, echipamentelor individuale de protecţie, materiei prime, produselor intermediare etc., utilizate în procesul de producere a bunurilor materiale;

pericol de accidentare sau de îmbolnăvire profesională – sursă a unei posibile leziuni sau afectări a sănătăţii lucrătorului la locul de muncă;

prevenire – ansamblu de dispoziţii sau măsuri, adoptate ori planificate la toate etapele de lucru din unitate, pentru a preveni sau a reduce riscurile profesionale;

reprezentant al lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă – orice persoană aleasă, selectată sau desemnată de lucrători pentru a-i reprezenta în problemele referitoare la securitatea şi sănătatea lor la locul de muncă, denumită în continuare reprezentant al lucrătorilor;

risc profesional (risc de accidentare sau de îmbolnăvire profesională) – combinaţie între probabilitatea şi gravitatea unei posibile leziuni sau afectări a sănătăţii într-o situaţie periculoasă;

securitate şi sănătate în muncă– ansamblu de activităţi avînd ca scop asigurarea celor mai bune condiţii de lucru, apărarea vieţii, sănătăţii, integrităţii fizice şi psihice a lucrătorilor;

[Art.1 noțiunea modificată prin LP191 din 19.11.20, MO351-357/22.12.20 art.260; în vigoare 01.01.21]

serviciu extern de protecţie şi prevenire – orice unitate care prestează altor unităţi, în bază de contract, servicii de protecţie şi de prevenire a riscurilor profesionale.

Articolul 2. Domeniul de reglementare

(1) Prezenta lege reglementează raporturile juridice ce ţin de instituirea de măsuri privind asigurarea securităţii şi sănătăţii lucrătorilor la locul de muncă.

(2) Prezenta lege stabileşte principiile generale privind prevenirea riscurilor profesionale, protecţia lucrătorilor la locul de muncă, eliminarea factorilor de risc şi de accidentare, informarea, consultarea, participarea echilibrată, instruirea lucrătorilor şi a reprezentanţilor acestora, precum şi liniile directoare generale privind aplicarea principiilor menţionate.

Articolul 3. Domeniul de aplicare

(1) Dispoziţiile prezentei legi se aplică în toate domeniile de activitate atît publice, cît şi private.

(2) Dispoziţiile prezentei legi se aplică:

a) angajatorilor;

b) lucrătorilor;

c) reprezentanţilor lucrătorilor;

d) persoanelor care solicită angajarea în cîmpul muncii, aflate în unitate cu permisiunea angajatorului, în perioada de verificare prealabilă a aptitudinilor profesionale;

e) persoanelor care desfăşoară muncă neremunerată în folosul comunităţii sau activităţi în regim de voluntariat;

f) persoanelor care nu au contract individual de muncă încheiat în formă scrisă şi pentru care dovada clauzelor contractuale şi a prestaţiilor efectuate se poate face prin orice alt mijloc de probă;

g) persoanelor care, pe durata ispăşirii pedepsei în locuri de detenţie, lucrează în atelierele instituţiilor penitenciare sau la alte locuri de muncă;

h) şomerilor, pe durata participării acestora la o formă de pregătire profesională.

(3) Prezenta lege nu este aplicabilă dacă unele caracteristici inerente anumitor activităţi specifice forţelor armate, poliţiei sau serviciilor de protecţie civilă sînt, în mod inevitabil, în contradicţie cu dispoziţiile ei. În acest caz, securitatea şi sănătatea lucrătorilor se vor asigura ţinîndu-se cont, în măsura posibilităţii, de dispoziţiile prezentei legi.

Capitolul II

POLITICA STATULUI ÎN DOMENIUL SECURITĂŢII ŞI SĂNĂTĂŢII ÎN MUNCĂ

Articolul 4. Elaborarea politicii statului în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă

Politica statului în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă se elaborează şi se reexaminează cu consultarea patronatelor şi a sindicatelor, ţinînd cont de evoluţia reglementărilor internaţionale în acest domeniu şi de progresul tehnic.

Articolul 5. Sferele de acţiune ale politicii statului în domeniul

securităţii şi sănătăţii în muncă

Politica statului în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă include următoarele sfere de acţiune, în măsura în care ele afectează securitatea şi sănătatea lucrătorilor, mediul de lucru:

a) conceperea, încercarea, alegerea, înlocuirea, instalarea, amenajarea, utilizarea şi întreţinerea componentelor materiale ale muncii (locurile de muncă, mediul de lucru, uneltele, maşinile şi materialele, substanţele şi agenţii chimici, fizici şi biologici, procedeele de lucru);

b) legăturile care există între componentele materiale ale muncii şi persoanele care

execută sau supervizează munca, precum şi adaptarea maşinilor, materialelor, timpului de muncă, organizării muncii şi procedeelor de lucru la capacităţile fizice şi mintale ale lucrătorilor;

c) instruirea, inclusiv instruirea periodică, calificarea şi motivaţia lucrătorilor care participă, cu un titlu sau altul, la atingerea nivelurilor suficiente de securitate şi sănătate în muncă;

d) comunicarea şi cooperarea în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă la toate nivelurile, de la nivelul grupului de lucru, nivelul unităţii şi pînă la nivelul naţional.

Articolul 6. Aprobarea actelor normative privind securitatea şi sănătatea în muncă

Actele normative privind securitatea şi sănătatea în muncă se aprobă de Guvern."

Articolul 7. Coordonarea securităţii şi sănătăţii în muncă

(1) Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Protecţiei Sociale şi Familiei este organul central de specialitate al administraţiei publice care coordonează securitatea şi sănătatea în muncă.

(2) Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Protecţiei Sociale şi Familiei are următoarele atribuţii principale în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă:

a) organizează elaborarea proiectelor de acte normative privind securitatea şi sănătatea în muncă şi, după consultarea patronatelor şi sindicatelor, le înaintează Guvernului spre aprobare;

b) asigură monitorizarea aplicării legislaţiei privind securitatea şi sănătatea în muncă;

c) organizează elaborarea instrucţiunilor-cadru de securitate şi sănătate în muncă pentru anumite ocupaţii sau pentru desfăşurarea unor lucrări complexe;

d) avizează proiectele de instrucţiuni-cadru de securitate şi sănătate în muncă;

e) asigură publicarea anuală a informaţiei privind măsurile luate în realizarea politicii statului în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, privind accidentele de muncă şi bolile profesionale;

f) asigură întreţinerea de legături cu reţeaua internaţională de informare în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă;

g) reprezintă statul în relaţiile internaţionale în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

Articolul 7[1]. Controlul aplicării prezentei legi

și a altor acte normative privind

securitatea și sănătatea în muncă

(1) Controlul de stat asupra aplicării de către angajatori a prezentei legi și a altor acte normative privind securitatea și sănătatea în muncă este exercitat de Inspectoratul de Stat al Muncii.

(2) Activitățile de control se desfășoară cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și ale Legii nr. 140/2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii.

[Art.7[1] introdus prin LP191 din 19.11.20, MO351-357/22.12.20 art.260; în vigoare 01.01.21]

Capitolul III

OBLIGAŢIILE ANGAJATORILOR

Articolul 9. Dispoziţii generale

(1) Angajatorul este obligat să asigure securitatea şi sănătatea lucrătorilor sub toate aspectele ce ţin de activitatea desfăşurată.

(2) În cazul în care angajatorul apelează la servicii externe de protecţie şi prevenire, el nu este exonerat de responsabilităţile sale în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

(3) Obligaţiile lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă nu aduc atingere principiului responsabilităţii angajatorului.

Articolul 10. Obligaţii generale

(1) În cadrul responsabilităţilor sale, angajatorul este obligat să ia măsurile necesare pentru protecţia securităţii şi sănătăţii lucrătorilor, inclusiv pentru prevenirea riscurilor profesionale, asigurarea informării şi instruirii, precum şi pentru asigurarea organizării şi a mijloacelor necesare.

(2) Angajatorul este obligat să vegheze la adaptarea măsurilor prevăzute la alin. (1), ţinînd seama de schimbarea împrejurărilor, cu scopul de a ameliora situaţia existentă.

(3) Angajatorul este obligat să aplice măsurile prevăzute la alin.(1) şi (2) în baza următoarelor principii generale de prevenire:

a) evitarea riscurilor profesionale;

b) evaluarea riscurilor profesionale ce nu pot fi evitate;

c) combaterea riscurilor profesionale la sursă;

d) adaptarea locului de muncă în funcţie de necesităţile persoanei, inclusiv ale persoanelor cu dizabilităţi, în special în ceea ce priveşte adaptarea rezonabilă a locului de

muncă, alegerea echipamentelor de lucru, a metodelor de producţie şi de lucru, în vederea atenuării muncii monotone şi a muncii normate şi reducerii efectelor acestora asupra sănătăţii;

e) adaptarea la progresul tehnic;

f) înlocuirea aspectelor periculoase prin aspecte nepericuloase sau mai puţin periculoase;

g) dezvoltarea unei politici de prevenire ample şi coerente, care să includă tehnologia, organizarea muncii, condiţiile de muncă, relaţiile sociale şi influenţa factorilor legaţi de mediul de lucru;

h) acordarea priorităţii măsurilor de protecţie colectivă faţă de măsurile de protecţie individuală, cu excepţia cazurilor cînd acestea se referă la persoanele cu dizabilităţi;

i) asigurarea lucrătorilor cu instrucţiunile corespunzătoare privind securitatea şi sănătatea în muncă.

j) furnizarea de noi tehnologii şi dispozitive de asistenţă, de instrumente şi echipamente care să permită persoanelor cu dizabilităţi menţinerea locului de muncă;

k) crearea şi menţinerea unor condiţii igienice pentru viaţă şi muncă;

l) propagarea odihnei active în rîndul salariaţilor.

(4) Fără a aduce atingere celorlalte dispoziţii ale prezentei legi şi ţinînd seama de natura activităţilor din unitate, angajatorul este obligat:

a) să evalueze riscurile profesionale, în special la alegerea echipamentelor de lucru, a substanţelor sau a preparatelor chimice utilizate, precum şi la amenajarea locurilor de muncă;

b) să asigure, ulterior evaluării prevăzute la lit.a) şi în funcţie de necesităţi, aplicarea de către angajator a măsurilor de prevenire, precum şi a metodelor de producţie şi de lucru care să ducă la îmbunătăţirea nivelului securităţii şi al protecţiei sănătăţii lucrătorilor şi să fie integrate în toate activităţile unităţii respective şi la toate nivelurile ierarhice;

c) să ia în considerare capacitatea lucrătorilor în ceea ce priveşte sănătatea şi securitatea acestora ori de cîte ori le încredinţează o sarcină;

d) să se asigure că planificarea şi introducerea de noi tehnologii fac obiectul consultării lucrătorilor şi/sau a reprezentanţilor lor în ceea ce priveşte consecinţele alegerii echipamentului, condiţiilor de lucru şi mediului de lucru asupra securităţii şi sănătăţii lucrătorilor;

e) să ia măsurile corespunzătoare pentru ca în zonele de risc grav şi specific să poată avea acces numai salariaţii care au primit instrucţiuni adecvate privind securitatea şi sănătatea în muncă.

(5) Fără a aduce atingere celorlalte dispoziţii ale prezentei legi, în cazul în care la acelaşi loc de muncă se află lucrători ai mai multor unităţi, angajatorii acestora sînt obligaţi:

a) să coopereze în vederea aplicării dispoziţiilor privind securitatea, sănătatea şi igiena în muncă, luînd în considerare natura activităţilor;

b) să îşi coordoneze acţiunile de protecţie şi prevenire a riscurilor profesionale, luînd în considerare natura activităţilor;

c) să se informeze reciproc despre riscurile profesionale;

d) să informeze lucrătorii şi/sau reprezentanţii acestora despre riscurile profesionale.

(6) Mijloacele financiare cheltuite de către angajator pentru realizarea măsurilor de securitate şi sănătate în muncă sînt deductibile.

(7) Măsurile privind securitatea, igiena şi sănătatea în muncă nu vor comporta, în nici o situaţie, obligaţii financiare din partea lucrătorilor.

Articolul 11. Serviciul de protecţie şi prevenire

(1) Fără a aduce atingere obligaţiilor prevăzute la art.9 şi 10, angajatorul desemnează unul sau mai mulţi lucrători care să se ocupe de activităţile de protecţie şi prevenire a riscurilor profesionale în unitate.

(2) Lucrătorii desemnaţi nu trebuie să fie dezavantajaţi ca urmare a desfăşurării activităţilor de protecţie şi prevenire a riscurilor profesionale.

(3) Lucrătorii desemnaţi trebuie să dispună de timpul necesar pentru a-şi putea îndeplini obligaţiile ce rezultă din prezenta lege.

(4) În cazul în care resursele unităţii respective nu sînt suficiente pentru organizarea activităţilor de protecţie din lipsa personalului specializat, angajatorul este obligat să recurgă la servicii externe de protecţie şi prevenire şi prevenire acreditate în modul prevăzut de lege.

(5) În cazul în care angajatorul recurge la serviciile externe de protecţie şi prevenire, acestea vor fi informate de către angajator asupra factorilor cunoscuţi sau suspectaţi ca avînd efecte asupra securităţii şi sănătăţii lucrătorilor şi vor avea acces la informaţiile prevăzute la art.14 alin. (2).

(6) Lucrătorii desemnaţi vor avea, în special, atribuţii privind securitatea şi sănătatea în muncă şi, cel mult, atribuţii complementare.

(7) În toate cazurile:

a) lucrătorii desemnaţi trebuie să aibă absolvite cursurile de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă şi să dispună de mijloacele necesare;

b) serviciile externe de protecţie şi prevenire consultate trebuie să aibă capacităţile şi mijloacele personale şi profesionale necesare;

c) lucrătorii desemnaţi şi serviciile externe de protecţie şi prevenire consultate trebuie să fie în număr suficient pentru a putea asigura organizarea măsurilor de protecţie şi prevenire, ţinînd cont de mărimea unităţii şi/sau de riscurile la care sînt expuşi lucrătorii, precum şi de distribuţia acestora în cadrul unităţii.

(8) Protecţia şi prevenirea riscurilor profesionale, care fac obiectul prezentului articol, sînt asigurate de unul sau de mai mulţi lucrători desemnaţi, de unul sau de mai multe servicii distincte, indiferent dacă sînt din interiorul sau din exteriorul unităţii.

(9) Lucrătorul desemnat (lucrătorii desemnaţi) şi/sau serviciul (serviciile) de protecţie şi prevenire trebuie să colaboreze între ei.

(10) În cazul unităţilor în care se desfăşoară activităţi fără pericole de accidentare sau de îmbolnăvire profesională, conducătorul unităţii poate să-şi asume atribuţiile lucrătorului desemnat dacă acesta a absolvit cursurile de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

Articolul 12. Primul ajutor, stingerea incendiilor şi evacuarea lucrătorilor în cazul unui pericol grav şi imediat

(1) În cazul unui pericol grav şi imediat, angajatorul este obligat:

a) să ia măsurile necesare pentru acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor şi evacuarea lucrătorilor, măsuri adaptate naturii activităţilor şi mărimii unităţii şi care iau în considerare prezenţa altor persoane;

b) să asigure orice contacte necesare cu serviciile externe de protecţie şi prevenire, în special în ceea ce priveşte acordarea primului ajutor, asigurarea serviciului medical de urgenţă, serviciului de salvatori şi pompieri.

(2) Pentru aplicarea dispoziţiilor alin.(1), angajatorul desemnează, între altele, lucrătorii care vor aplica măsurile de prim ajutor, de stingere a incendiilor şi de evacuare a lucrătorilor.

(3) Numărul lucrătorilor specificaţi la alin.(2), instruirea acestora şi echipamentul pus la dispoziţia lor trebuie să fie adecvate mărimii şi/sau riscurilor profesionale specifice unităţii.

(4) Suplimentar la obligaţiile prevăzute la alin.(1), angajatorul este obligat:

a) să informeze, cît mai curînd posibil, toţi salariaţii care sînt expuşi sau care pot fi expuşi unui pericol grav şi imediat asupra riscului implicat şi asupra măsurilor luate sau care urmează a fi luate în vederea protecţiei lor;

b) în condiţiile unui pericol grav, imediat şi inevitabil, să acţioneze şi să dea indicaţii pentru a le permite lucrătorilor să înceteze lucrul, să părăsească imediat locul de muncă şi să se retragă într-o zonă sigură;

c) să nu impună reluarea lucrului de către lucrători în cazul cînd la locul de muncă mai persistă pericolul grav şi imediat, cu excepţia cazurilor bine întemeiate.

(5) Lucrătorii care, în cazul unui pericol grav, imediat şi inevitabil, părăsesc postul de lucru sau o zonă periculoasă nu vor fi dezavantajaţi, ci vor fi protejaţi împotriva oricăror consecinţe negative şi nejustificate.

(6) Angajatorul trebuie să se asigure că toţi lucrătorii săi, în cazul unui pericol grav şi imediat pentru propria lor securitate şi pentru securitatea altor persoane şi în cazul în care responsabilul imediat superior nu poate fi contactat, pot lua măsurile corespunzătoare în conformitate cu cunoştinţele lor şi cu mijloacele tehnice de care dispun pentru a evita consecinţele unui atare pericol.

(7) Lucrătorii nu vor fi dezavantajaţi pentru cazurile specificate la alin.(6), cu excepţia situaţiilor cînd ei acţionează cu imprudenţă sau dau dovadă de neglijenţă.

Articolul 13. Alte obligaţii ale angajatorului

Angajatorul are şi alte obligaţii:

a) să fie în posesia unei evaluări a riscurilor profesionale, inclusiv a celor referitoare la grupurile sensibile la riscuri specifice;

b) să decidă care sînt măsurile de protecţie ce urmează a fi luate şi, în caz de necesitate, care este echipamentul de protecţie ce poate fi utilizat;

c) să ţină evidenţa accidentelor de muncă ce au ca efect incapacitatea de muncă a lucrătorului pentru mai mult de 3 zile;

d) să întocmească pentru autorităţile competente, în conformitate cu actele normative în vigoare, rapoarte privind accidentele de muncă suferite de lucrătorii săi;

e) din faza de cercetare, proiectare şi execuţie a construcţiilor, a echipamentelor de lucru, precum şi de elaborare a tehnologiilor de fabricaţie, să adopte soluţii conforme cerinţelor de securitate şi sănătate în muncă, a căror aplicare va avea ca efect eliminarea sau diminuarea riscurilor profesionale;

f) să întocmească, în cazul cînd natura şi gradul de risc profesional o necesită, un plan anual de protecţie şi prevenire care să includă măsuri tehnice, sanitare, organizatorice şi de altă natură, bazat pe evaluarea riscurilor profesionale, care să fie aplicat corespunzător condiţiilor de lucru specifice unităţii;

g) să stabilească pentru lucrători atribuţiile ce le revin în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, corespunzător posturilor de lucru sau funcţiilor exercitate;

h) să asigure elaborarea instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă, în spiritul prezentei legi, pentru aplicarea actelor normative în domeniu, ţinînd seama de particularităţile activităţilor şi ale locurilor de muncă din unitate;

i) să asigure şi să controleze, prin propria competenţă, prin intermediul lucrătorilor

desemnaţi şi/sau al serviciilor externe de protecţie şi prevenire, cunoaşterea şi aplicarea de către toţi lucrătorii a măsurilor prevăzute în planul de protecţie şi prevenire stabilit, precum şi a dispoziţiilor legale în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă;

j) să ia măsuri pentru asigurarea unităţii cu materialele necesare informării şi instruirii lucrătorilor: afişe, ghiduri, filme cu privire la securitatea şi sănătatea în muncă etc.;

k) să asigure informarea fiecărei persoane, anterior angajării în muncă, asupra riscurilor profesionale la care aceasta ar putea fi expusă la locul de muncă, precum şi asupra măsurilor de protecţie şi prevenire necesare;

l) să angajeze numai persoane care, în urma examenului medical şi, după caz, a testării psihologice a aptitudinilor, corespund sarcinii de muncă pe care urmează să o execute;

m) să asigure efectuarea examenului medical periodic şi, după caz, testarea psihologică periodică a lucrătorilor;

n) să ţină evidenţa zonelor cu risc profesional grav şi specific, menţionate la art.10 alin. (4) lit. e);

o) să asigure funcţionarea permanentă şi corespunzătoare a sistemelor şi dispozitivelor de protecţie, a aparaturii de măsurare şi de control, precum şi a instalaţiilor de captare, de reţinere şi de neutralizare a substanţelor nocive degajate în timpul proceselor tehnologice;

p) să asigure comunicarea, cercetarea şi raportarea corectă şi în termenele stabilite a accidentelor de muncă produse în unitate, elaborarea şi realizarea măsurilor de prevenire a acestora;

q) să prezinte documentele şi informaţiile privind securitatea şi sănătatea în muncă, solicitate de inspectorii de muncă în timpul controlului sau în timpul cercetării accidentelor de muncă;

r) să asigure realizarea măsurilor dispuse de inspectorii de muncă în timpul controlului şi în timpul cercetării accidentelor de muncă;

s) să desemneze, la solicitarea inspectorului de muncă, lucrătorii care să participe la efectuarea controlului sau la cercetarea accidentelor de muncă;

t) să nu modifice starea de fapt rezultată din producerea unui accident grav, mortal sau colectiv, de muncă, cu excepţia cazurilor cînd menţinerea acestei stări poate genera alte accidente de muncă ori poate periclita viaţa accidentaţilor şi a altor persoane;

u) să asigure lucrătorii cu echipamente de lucru neprimejdioase;

v) să acorde gratuit lucrătorilor echipament individual de protecţie;

x) să acorde gratuit lucrătorilor echipament individual de protecţie nou în cazul

degradării acestuia sau în cazul pierderii calităţilor de protecţie.

Articolul 14. Informarea lucrătorilor

(1) Angajatorul trebuie să ia măsurile corespunzătoare pentru ca lucrătorii şi/sau reprezentanţii acestora din unitate să primească toate informaţiile necesare privind:

a) riscurile profesionale, precum şi activităţile şi măsurile de protecţie şi prevenire atît la nivelul unităţii, în general, cît şi la nivelul fiecărui tip de post de lucru şi/sau de funcţie, în particular;

b) măsurile luate în conformitate cu dispoziţiile art.12 alin.(2) şi (3).

(2) Angajatorul trebuie să ia măsurile corespunzătoare pentru ca angajatorii lucrătorilor din orice unitate externă încadraţi în muncă în unitatea sa să primească informaţii adecvate cu privire la aspectele specificate la alin.(1), destinate lucrătorilor în cauză.

(3) Angajatorul trebuie să ia măsurile corespunzătoare ca lucrătorii desemnaţi sau reprezentanţii lucrătorilor, pentru a-şi îndeplini funcţiile în conformitate cu prevederile prezentei legi, să aibă acces la:

a) evaluarea riscurilor profesionale şi a măsurilor de protecţie specificate la art.13 lit. a) şi b);

b) evidenţa şi rapoartele prevăzute la art.13 lit. c) şi d);

c) informaţiile privind măsurile de protecţie şi prevenire, precum şi la informaţiile provenind de la inspectorii de muncă.

Articolul 15. Consultarea şi participarea lucrătorilor

(1) Angajatorii consultă lucrătorii şi/sau reprezentanţii acestora şi le permit să ia parte la discuţiile ce ţin de problemele referitoare la securitatea şi sănătatea la locul de muncă.

(2) Aplicarea dispoziţiilor alin. (1) implică:

a) consultarea lucrătorilor;

b) dreptul lucrătorilor şi/sau al reprezentanţilor acestora de a face propuneri;

c) participarea echilibrată a lucrătorilor.

(3) Lucrătorii şi/sau reprezentanţii lucrătorilor iau parte, în mod echilibrat, ori sînt consultaţi în prealabil şi în timp util de către angajator cu privire la:

a) orice măsură ce ar afecta securitatea şi sănătatea în muncă;

b) desemnarea lucrătorilor specificaţi la art.11 alin. (1) şi la art.12 alin. (2), precum şi cu privire la activităţile specificate la art.11 alin. (1);

c) informaţiile specificate la art.13 şi 14;

d) recurgerea, dacă este cazul, la serviciile externe de protecţie şi prevenire, conform art.11 alin.(4);

e) planificarea şi organizarea instruirii prevăzută la art.17.

(4) Reprezentanţii lucrătorilor au dreptul să-i solicite angajatorului să ia măsuri corespunzătoare şi să îi prezinte propuneri în vederea eliminării riscurilor profesionale la care sînt expuşi lucrătorii şi/sau a pericolelor.

(5) Lucrătorii sau reprezentanţii lucrătorilor nu pot fi dezavantajaţi din cauza desfăşurării activităţilor prevăzute la alin.(1)–(3).

(6) Angajatorul trebuie să acorde reprezentanţilor lucrătorilor timp liber, plătit corespunzător, şi să le furnizeze mijloacele necesare pentru a le permite acestora să-şi exercite drepturile şi atribuţiile ce derivă din prezenta lege.

(7) Lucrătorii şi/sau reprezentanţii lucrătorilor au dreptul să apeleze la inspectorii de muncă în cazul în care consideră că măsurile luate de angajator şi mijloacele puse la dispoziţie de acesta nu corespund scopurilor de asigurare a securităţii şi sănătăţii la locul de muncă.

(8) În timpul inspecţiilor, reprezentanţilor lucrătorilor trebuie să li se acorde posibilitatea de a prezenta inspectorilor de muncă observaţiile lor.

Articolul 16. Comitetul pentru securitate şi sănătate în muncă

(1) Pentru realizarea dispoziţiilor art.14 şi art.15 alin.(1), la nivelul unităţii se constituie comitetul pentru securitate şi sănătate în muncă.

(2) Comitetul pentru securitate şi sănătate în muncă se constituie, în baza principiului de paritate, din reprezentanţi ai angajatorului şi, respectiv, ai lucrătorilor.

(3) Iniţiator al constituirii comitetului de securitate şi sănătate în muncă poate fi oricare dintre părţi.

(4) Regulamentul privind organizarea şi funcţionarea comitetului pentru securitate şi sănătate în muncă se aprobă de Guvern.

Articolul 17. Instruirea lucrătorilor

(1) Angajatorul trebuie să asigure condiţii pentru ca fiecare lucrător să primească o instruire suficientă, adecvată, teoretică şi practică în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, în special sub formă de informaţii, instrucţiuni şi/sau lecţii:

a) la angajare, care include instruirea introductiv-generală şi instruirea la locul de muncă;

b) în cazul schimbării locului de muncă, transferului sau permutării;

c) la introducerea unui nou echipament de lucru sau la modificarea echipamentului de lucru existent;

d) la introducerea oricărei noi tehnologii sau proceduri de lucru;

e) la executarea unor lucrări speciale.

(2) Instruirea lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă trebuie să fie:

a) adaptată în funcţie de evoluţia riscurilor profesionale sau de apariţia unor riscuri noi;

b) periodică şi pe măsura necesităţii.

(3) Instruirea periodică a muncitorilor se va efectua la intervale ce nu vor depăşi 6 luni.

(4) Angajatorul se va asigura că lucrătorii unităţilor din exterior, care desfăşoară activităţi în unitatea sa, sînt instruiţi adecvat în ce priveşte riscurile profesionale pe durata desfăşurării activităţilor în această unitate.

(5) Reprezentanţii lucrătorilor au dreptul la o instruire corespunzătoare.

(6) În cazul în care resursele unităţii respective nu sînt suficiente pentru organizarea instruirii lucrătorilor în sensul alin.(1) din lipsa personalului specializat, angajatorul este obligat să recurgă la servicii externe de protecţie şi prevenire acreditate în modul prevăzut de lege .

(7) Instruirea conducătorilor de unităţi , conducătorilor locurilor de muncă, specialiştilor, lucrătorilor desemnaţi şi reprezentanţilor lucrătorilor se efectuează îndată după numirea lor în funcţiile respective şi periodic, cel puţin o dată în 36 de luni. Instruirea conducătorilor de unităţi şi lucrătorilor desemnaţi se efectuează la cursuri de instruire realizate de serviciile externe de protecţie şi prevenire .Instruirea conducătorilor locurilor de muncă, specialiştilor şi reprezentanţilor lucrătorilor se efectuează la cursuri de instruire realizate de serviciul intern de protecţie şi prevenire sau de serviciile externe de protecţie şi prevenire.

(8) Instruirea lucrătorilor prevăzută în prezentul articol are loc în timpul programului de lucru, în interiorul sau în afara unităţii. Costul instruirii se suportă de către angajator.

Articolul 18. Indemnizaţia unică în cazul reducerii capacităţii de muncă sau decesului lucrătorului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale

(1) Lucrătorului căruia i s-a evaluat procentul capacităţii de muncă păstrată ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale i se plăteşte, din contul unităţii care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională, pe lîngă despăgubirea stabilită de lege, o indemnizaţie unică, luîndu-se ca bază salariul mediu lunar pe ţară, pentru fiecare procent de pierdere a capacităţii de muncă, dar nu mai puţin de un salariu anual al accidentatului.

(2) În caz de deces al lucrătorului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, unitatea care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională repară prejudiciul material persoanelor care au dreptul la aceasta, în modul şi în mărimea stabilită de lege, şi, în plus, le plăteşte, din contul mijloacelor proprii, o indemnizaţie unică, luîndu-se ca bază salariul mediu anual al celui decedat, înmulţit la numărul anilor compleţi pe care acesta nu i-a trăit pînă la vîrsta de 62 de ani, dar nu mai puţin de 10 salarii medii anuale.

(3) Plata indemnizaţiei unice prevăzută la alin.(1) şi alin.(2) se efectuează începînd cu data de 30 mai 2008.

(4) Dacă reducerea capacităţii de muncă sau decesul lucrătorului a survenit în urma unui accident de muncă nu numai din vina unităţii ci şi a accidentatului, se aplică răspunderea mixtă conform legii şi mărimea indemnizaţiei unice se reduce în dependenţă de gradul de vinovăţie a accidentatului.

(5) Indemnizaţia unică se plăteşte persoanelor care au dreptul la aceasta de către unitatea care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională, în modul stabilit de Guvern.

(6) În cazul în care unitatea nu dispune de mijloacele respective, plata indemnizaţiei unice se efectuează, în baza hotărîrii instanţei judecătoreşti, din contul oricăror bunuri sau mijloace ale unităţii.

(7) Litigiile ce ţin de achitarea indemnizaţiei unice se examinează de către instanţa judecătorească.

Capitolul IV

OBLIGAŢIILE ŞI DREPTURILE LUCRĂTORILOR

Articolul 19. Obligaţiile lucrătorilor

(1) Fiecare lucrător îşi va desfăşura activitatea în conformitate cu pregătirea profesională şi instruirea sa, precum şi cu instrucţiunile de securitate şi sănătate în muncă primite din partea angajatorului, astfel încît să nu expună la pericol de accidentare sau de îmbolnăvire profesională nici propria persoană şi nici alte persoane care ar putea fi afectate de acţiunile sau de omisiunile lui în timpul lucrului.

(2) Pentru realizarea dispoziţiilor alin.(1), lucrătorii sînt obligaţi:

a) să utilizeze corect maşinile, aparatele, uneltele, substanţele periculoase, echipamentele de transport şi alte mijloace de producţie;

b) să utilizeze corect echipamentul individual de protecţie pus la dispoziţie şi, după utilizare, să îl înapoieze sau să îl pună la locul destinat pentru păstrare;

c) să excludă deconectarea, schimbarea sau mutarea arbitrară a dispozitivelor de protecţie ale maşinilor, aparatelor, uneltelor, instalaţiilor, clădirilor şi altor construcţii, precum şi să utilizeze corect aceste dispozitive;

d) să comunice imediat angajatorului şi/sau lucrătorilor desemnaţi orice situaţie de muncă pe care au motive întemeiate să o considere un pericol grav pentru securitate şi sănătate, precum şi orice defecţiuni ale sistemelor de protecţie;

e) să aducă la cunoştinţă conducătorului locului de muncă şi/sau angajatorului orice caz de îmbolnăvire a lor la locul de muncă sau orice accident de muncă suferit de ei;

f) să coopereze cu angajatorul şi/sau cu lucrătorii desemnaţi, atîta timp cît este necesar, pentru a face posibilă realizarea oricăror măsuri sau cerinţe dispuse de inspectorii de muncă sau pentru a da posibilitate angajatorului să se asigure că mediul de lucru este în siguranţă şi nu prezintă riscuri profesionale în activitatea lucrătorului;

g) să însuşească şi să respecte instrucţiunile de securitate şi sănătate în muncă.

(3) Obligaţiile prevăzute la alin.(1) se aplică, după caz, şi altor persoane specificate la art.3 alin.(2) lit.c)–h).

Articolul 20. Drepturile lucrătorilor

Fiecare lucrător este în drept:

a) să aibă un post de lucru corespunzător actelor normative de securitate şi sănătate în muncă;

b) să obţină de la angajator informaţii veridice despre condiţiile de lucru, despre existenţa riscului profesional, precum şi despre măsurile de protecţie împotriva influenţei factorilor de risc profesional;

c) să refuze efectuarea de lucrări în cazul apariţiei unui pericol pentru viaţa ori sănătatea sa pînă la înlăturarea acestuia;

d) să fie asigurat, din contul angajatorului, cu echipament individual de protecţie;

e) să fie instruit şi să beneficieze de reciclare profesională în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă din contul angajatorului;

f) să se adreseze angajatorului, sindicatelor, autorităţilor administraţiei publice centrale şi locale, instanţelor judecătoreşti pentru soluţionarea problemelor ce ţin de securitatea şi sănătatea în muncă;

g) să participe personal sau prin intermediul reprezentanţilor săi la examinarea problemelor legate de asigurarea unor condiţii de lucru nepericuloase la postul său de lucru, la cercetarea accidentului de muncă sau a bolii profesionale contractate de el;

h) să fie supus unui examen medical extraordinar potrivit recomandărilor medicale, cu menţinerea postului de lucru şi a salariului mediu pe durata efectuării acestui examen.

Capitolul V

DISPOZIŢII DIVERSE

Articolul 21. Examenul medical

(1) Măsurile prin care lucrătorilor li se asigură examenul medical corespunzător riscurilor profesionale cu care aceştia se confruntă la locul de muncă se stabilesc potrivit actelor normative emise de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, cu consultarea patronatelor şi sindicatelor.

(2) Măsurile prevăzute la alin. (1) vor fi formulate astfel încît fiecare lucrător să beneficieze cu regularitate de examen medical.

(3) Angajarea şi transferul unor categorii de lucrători la alt lucru se vor face conform avizelor medicale eliberate în temeiul examenelor medicale.

(4) Cheltuielile ce ţin de organizarea şi efectuarea examenului medical sînt suportate de angajator.

Articolul 22. Grupuri sensibile la riscuri specific

(1) Grupurile sensibile la riscuri specifice: femeile gravide, lehuzele sau femeile care alăptează, persoanele în vîrstă de pînă la 18 ani, precum şi persoanele cu capacităţi funcţionale limitate trebuie protejate împotriva pericolelor care le afectează în mod specific.

(2) Angajatorii sînt obligaţi să amenajeze locurile de muncă ţinînd seama de prezenţa în unitate a grupurilor sensibile la riscuri specifice.

Articolul 23. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi şi a altor

acte normative de securitate şi sănătate în muncă

Persoanele cu funcţii de răspundere şi lucrătorii vinovaţi de încălcarea prezentei legi şi a altor acte normative de securitate şi sănătate în muncă poartă răspundere materială, disciplinară, administrativă şi penală conform legii.

[Capitolul V[1] abrogat prin LP191 din 19.11.20, MO351-357/22.12.20 art.260; în vigoare 01.01.21]

Capitolul VI

DISPOZIŢII TRANZITORII ŞI FINALE

Articolul 24

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2009.

(2) Guvernul, pînă la 31 decembrie 2008:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislaţiei în vigoare în concordanţă cu prevederile prezentei legi;

b) va aduce actele sale normative în concordanţă cu prevederile prezentei legi;

c) va asigura revizuirea şi abrogarea de către ministere şi alte autorităţi administrative centrale a actelor lor normative ce contravin prezentei legi;

d) va adopta actele normative necesare executării prezentei legi.

VICEPREŞEDINTELE PARLAMENTULUI Maria POSTOICO

Chişinău, 10 iulie 2008.

Nr.186-XVI.